

Oponentský posudek doktorské dizertační práce „**Proteinurie a její vztah k přežívání transplantovaných ledvin u dětí**“

Autor doktorandské práce: MUDr. Mgr. Tomáš Rosík

Léčba dětí s akutním a chronickým selháním ledvin je v ČR déleodobě zcela kompatibilní s industrializovanými zeměmi Evropy. Logickým výsledkem budování stupně a rozsahu této léčby tak byl vznik nejen tří českých specializovaných dialyzačních center, ale zejména také ustavení jediného centra, v němž se provádí transplantace ledvin (TxL). Doktorand je delší dobu klinickým pracovníkem působícím v centru pro dětské TxL. Předloženou práci proto oponent vnímá jako nesporný výsledek praktické činnosti nejen doktoranda samotného, ale i jako charakteristiku přispívající k odbornému renomé jeho pracoviště.

Autor spisu si zvolil téma, které je nejen vysoce aktuální, ale současně i prioritní. A to proto, že analyzovaná data nebyla doposud ve vztahu k dětskému věku literárně uvedena. Dizertace sestává ze dvou částí, z nichž v první autor hodnotí asociaci a význam proteinurie s přežíváním štěpů po TxL. Ve druhé části spisu se doktorand zaměřil na léčbu rekurence fokálně segmentální glomerulosklerózy (FSGS) po TxL. Úvod obou částí je sepsán stručně, přitom však přehledně a výstižně, což přispívá nejen k dobré orientaci čtenáře, ale přibližuje příslušnou problematiku velmi srozumitelným způsobem i jiným odbornostem než je dětská nefrologie. Cíle práce jsou jasně uvedeny, podobně jako metody, jejichž pomocí doktorand hodnocené soubory dětí analyzoval. V rámci použitých metod oceňuje oponent skutečnost, že všechny renální biopsie u souboru dětí první části doktorandského spisu, byly hodnoceny vždy dvěma nezávislými patologi a nálezy byly jednotně klasifikovány. Takový metodologický postup zcela nepochybně přispěl k vysoké objektivizaci zjištěných výsledků, vč. jejich statistického zpracování.

Prezentace výsledků je v rámci první části práci velmi dobře uvedena, grafické přílohy vztahující se k nim jsou přehledné. Diskuze je kvalitní, dobře konfrontuje doposud známé literární údaje se závěry, k nimž dospěl autor dizertace. Oponent znovu v této části svého posudku zdůrazňuje prioritní závěry doktorandské práce, která u dětí po TxL prokázala jasné rizikové faktory, které mají vztah k přežívání štěpu.

Druhá studie předložené dizertace retrospektivně hodnotila data u dětí, u kterých byla provedena TxL a u nichž došlo k rekurenci FSGS. I tato část práce nepostrádá přesně formulované cíle a metodiku hodnocení získaných údajů. Vzhledem k tomu, že soubor dětí s rekurencí FSGS nebyl rozsáhlý (5 pacientů), jsou v dizertaci detailně tyto děti uvedeny a přiblížen jejich klinický průběh a použité léčebné metody. Výsledky studie jsou přehledně

dokumentovány. Diskuze je podobně jako u první studie dostatečně široká, kvalitně hodnotí zjištěné výsledky vůči dosud publikovaným podobně zaměřeným literárním sdělením. Údaje uvedené v této části práce dokládají také vysokou praktickou zkušenost autora, resp. pracoviště jako celku s léčebným využitím eliminačních technik jako je plazmaferéza a imunoabsorpce. Výsledky druhé části doktorandského spisu doložily značný klinický význam, neboť včasná diagnóza rekurence FSGS je pro další osud těchto dětí limitujícím faktorem.

Rozsah literárních citací je ve spise odpovídající, převažují zdroje recentní.

Součástí dizertační práce jsou i publikace dizertanta. Přitom tři z těchto prací jsou v přímém vztahu k tématu dizertace, dvě z nich jsou v časopise s IF. Všechny publikace jsou kvalitní, přesvědčivě korespondující s problematikou badatelského spisu.

Dizertační práce je vysoce aktuální, velmi dobře zpracovaná a přinášející významné závěry pro klinickou praxi. Práce dokládá nejen přesvědčivé doklady, že doktorand je schopen samostatné tvořivé vědecké práce, přináší však také významné výsledky dlouhodobé soustředěné práce domácího vysoce specializovaného pracoviště. Ocenit je třeba i školitele doktoranda, jehož přínos pro celkovou koncepci badatelského spisu je podle názoru oponenta nezpochybnitelný.

S respektováním všech výše uvedených skutečností se domnívám, že MUDr. Mgr. Tomáši Rosíkovi by měl být po úspěšném obhájení dizertace udělen titul „Ph.D“.

K autorovi dizertace mám tyto otázky:

1. Setkáváte se při déledobé farmakoterapii ACE inhibitory s některými z jejich nežádoucích účinků?
2. K určení proteinurie z jednorázového vzorku moči je většinou využívána první ranní moč. Je s ohledem na preanalytickou fázi zpracování tohoto vzorku nutno dodržet nějaký přesný časový interval mezi odběrem moči a její analýzou v laboratoři?

4.4. 2016

prof. MUDr. Zdeněk Doležel, CSc.

Pediatrická klinika LF MU a FN Brno